Aan
De raad van Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3895309

Datum
29 juni 2026

Contactpersoon
O. Struif Bontkes

Team Mobiliteit & Wonen

Onderwerp
Voortgangsrapportage invoering zero-emissiezone in Alphen aan den Rijn.

Geachte raad,

Het college heeft op 22 december 2025 het verkeersbesluit vastgesteld om per 1 januari 2027 een zero-emissiezone (ZE-zone) in Alphen aan den Rijn in te voeren. U heeft gevraagd tweemaal per jaar een voortgangsrapportage te ontvangen over de implementatie van de zero emissie zone. Met deze raadsbrief informeren wij u over de actualiteiten rond de invoering van de door uw raad vastgestelde zone.

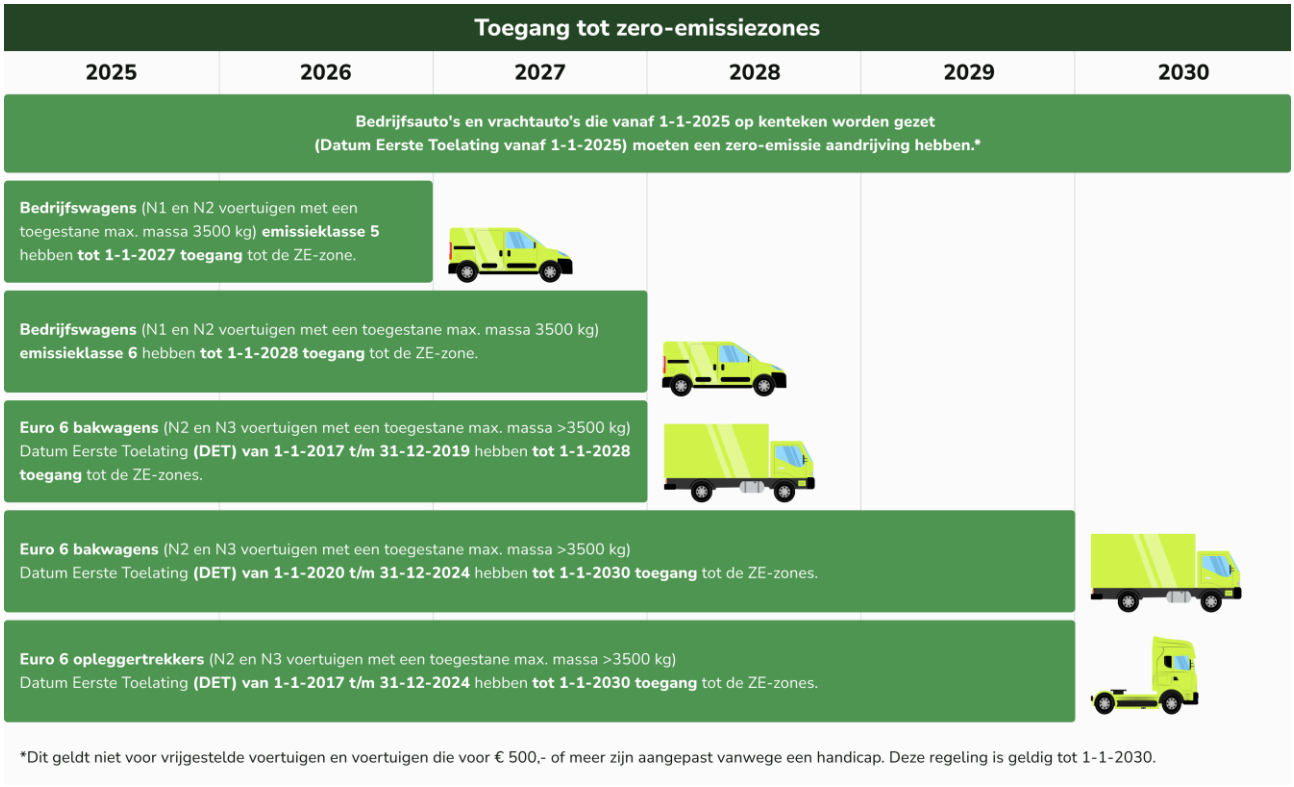
Tegen het verkeersbesluit is geen beroep ingesteld. Dat betekent dat deze niet meer aangevochten kan worden en we door kunnen met het invoeren van de zone.

Ontheffingen & handhaving

De zero-emissiezone betekent dat bestel- en vrachtauto's in deze zone uitstootvrij moeten zijn.

<u>Toegangsregels</u>

Voor sommige voertuigcategorieën geldt een vrijstelling. Daarnaast komen er ook verschillende ontheffingen. Daarnaast geldt voor een aantal voertuigcategorieën tot 2030 een overgangsregeling. Dat betekent dat vanaf 2027 eerst alleen de meest vervuilende voertuigen worden geweerd. Vanaf 2030 mag men enkel nog met uitstootvrije bestel- en vrachtauto's de zone inrijden.



Ontheffingen

Het kan voorkomen dat men geen toegang heeft tot de zero-emissiezone met een voertuig, omdat deze een te lage emissieklasse heeft of te oud is en buiten de overgangsregeling valt. Hier kunnen uitzonderingen voor gemaakt worden door middel van vrijstellingen en ontheffingen.

Om een ontheffing aan te vragen is in opdracht van het ministerie van I&W door de RDW samen met betrokken gemeentes een centraal loket voor ondernemers ingericht. Dit loket ging online op 1 juli 2024. Vanaf dat moment kunnen ondernemers hier terecht voor het aanvragen van ontheffingen. Vrijwel alle ontheffingen hebben landelijke werking. Ontheffingen voor specifiek Alphen aan den Rijn kunnen vanaf 6 maanden voor de invoering van de zone aangevraagd worden. Dat betekent dat dit vanaf 1 juli 2026 mogelijk is.

Op 12 mei 2026 heeft het college daarvoor een set van overeenkomsten getekend waarmee het RDW wordt gemandateerd om namens Alphen aan den Rijn ontheffingsaanvragen te verwerken.

Inrichting zone: bebording en camera's

In de raad van 26 februari 2026 is akkoord gegeven voor investeringskrediet waarmee de inrichting betaald wordt (zaaknummer: 3752363). Er wordt nu gewerkt aan een cameraplan en een bebordingsplan. De planning is de bebording in de loop van de zomer te plaatsen, voorzien van een sticker waarop de zone wordt aangekondigd. Op die manier wordt het voor eenieder zichtbaar waar de zone precies is en worden gebruikers van een bedrijfsvoertuig geactiveerd om eventueel actie te ondernemen. De camera’s worden naar verwachting in oktober geplaatst zodat deze

ingeregeld kunnen worden. Werkzaamheden worden daarmee binnen budget en op tijd gerealiseerd.

Ondernemers & communicatie

Voertuigen in de gemeente Alphen aan den Rijn

In de gemeente Alphen aan den Rijn staan ruim 61.000 voertuigen geregistreerd. Ruim 8.000 daarvan betreffen bedrijfsauto's en vrachtauto's die te maken hebben met toegangsregels voor de zero-emissiezone. Van deze voertuigen heeft per 1 januari 2027 37% geen toegang tot het zero-emissie zone gebied, tenzij ontheffing.

Ondernemers zijn hun voertuigen al in hoog tempo aan het verschonen, niet alleen om toegang te behouden maar mede ingegeven door hoge dieselprijzen, de invoering van de vrachtwagenheffing per 1 juli 2026 (waar per gereden kilometer betaald moet worden o.b.v. uitstoot van het voertuig). Daarnaast dalen de prijzen van elektrische voertuigen snel en groeit ook het aanbod van tweedehands elektrische voertuigen snel. Cijfers laten zien dat van het wagenpark in december 2023 57% van de voertuigen niet voldeed aan de toegangsregels vanaf 2027. Een daling van maar liefst 20 procentpunten in 2,5 jaar.

Geregistreerde voertuigen binnen de ZE-zone.

Van de ruim 8.000 geregistreerde bedrijfs- en vrachtauto’s in de gemeente Alphen zijn 775 voertuigen geregistreerd op een adres binnen de ZE-zone.
Hiervan voldoen nu 272 voertuigen niet aan de eisen per 2027. Deze ondernemers zullen dus moeten acteren door of een schoner voertuig aan te schaffen, ontheffing aan te vragen, of buiten het gebied te parkeren. Deze ondernemers hebben onze hoogste prioriteit in de communicatie. Naast meerdere landelijke brieven, die vanuit RDW aan alle eigenaren van bedrijfs- en vrachtauto’s in Nederland zijn gestuurd, is er ook vanuit de gemeente via 3 verschillende aanschrijvingen per brief informatie gedeeld met de betreffende eigenaren.

Op dit moment hebben we via adviesgesprekken, Logistiek0172, events en Netwerkbijeenkomsten met ruim 300 ondernemers persoonlijk contact gehad.

Markt:

Er is met de marktcommissie van de markt in het centrum van Alphen aan den Rijn gesproken. Zij vertegenwoordigen de ondernemers op de markt. Met hen is afgesproken dat zij gebruik maken van de bestaande landelijke ontheffingen. Ondernemers zullen allemaal benaderd worden door onze logistiek makelaar om samen te bepalen of een ontheffing nodig is en zo ja welke ontheffing. Wanneer geen geschikte landelijke ontheffing beschikbaar is, zullen wij ontheffing verlenen op grond van de hardheidsclausule. De marktcommissie heeft dit besproken met haar achterban en aangegeven akkoord te zijn met deze oplossing.

Communicatie

In de communicatie over de zone richten we ons op het informeren en adviseren van bedrijven en instellingen over de zone, de overgangs-, vrijstellings- en ontheffingsregelingen, technische mogelijkheden voor voertuigen en fiscale- en subsidieregelingen.

Dit doen we op basis van een geactualiseerd communicatieplan. Voorbeelden zijn:

- Gratis 1 op 1 gesprekken met een logistiek adviseur. Hij biedt ondernemers handelingsperspectief, nu en in de komende jaren. Ook is er contact via een speciaal mailadres of telefoon mogelijk.
- Ander persoonlijk contact met ondernemers en ondernemersverenigingen. Voorbeelden hiervan: er is een kennis café gestart waarin ondernemers en de projectgroep kennis uitwisselen. Ook willen we ondernemers bereiken via straatambassadeurs in het centrum.
- Berichtgeving via flyeren: bijvoorbeeld bij schouw in wijken.
- Berichtgeving via brieven. Die sturen zowel de RDW en wij als gemeente aan de betreffende ondernemers.
- Berichtgeving via de gemeentelijke website en via Logistiek0172.
- Berichtgeving via de sociale mediakanalen van de gemeente en via Logistiek0172.
- Aanwezigheid bij events en ondernemersbijeenkomsten.
- Een communicatiecampagne na de zomer, waarbij de focus ligt op de 30% van de ondernemers die we moeilijker kunnen bereiken. Daarbij maken we gebruik van straatmeubilair, socials, benadering via tussenpersonen als garages, ondernemersverenigingen etc.
- Interne communicatie: openbare presentaties voor iedere geïnteresseerde medewerker. Teams die ermee te maken krijgen benaderen we voor presentatie/uitleg bij teamvergadering of individueel.

Er is daarnaast sinds 18 mei een nieuwe landelijke campagne met onder andere radiocommercials om (kleine) ondernemers bewust te maken van de zero emissiezones in Nederland.

Samenwerking Bedrijfsleven via Logistiek0172

Er wordt lokaal nauw samengewerkt in een kopgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente, de VOA, EDBA en de VOC. Samen zorgen we voor de juiste communicatie en evenementen, zoals informatie events en interactieve leergroepen met ondernemers. Daarmee benutten we hun kennis en kunde, bereiken we de achterban en is er overleg over mogelijke zorgen of gewenste randvoorwaarden.

Laden & netcapaciteit

Onder ondernemers leven zorgen dat door netcongestie een tekort aan passende laadinfrastructuur zal ontstaan. Dit kan een belemmering zijn om daadwerkelijk over te stappen op ZE voertuigen. Het is daarom van belang om de situatie voor Alphen goed in beeld te brengen om deze zorgen weg te nemen. Hier wordt in de communicatie aandacht aan besteed.

Publieke reguliere laadinfra (concessie RAL Zuid-West)

Momenteel zijn er circa 1.200 publieke laadpunten (600 laadpalen) in de gemeente. En er zijn 250 laadpunten (125 laadpalen) in ontwikkeling, die het komende jaar gerealiseerd worden. Daarmee kent onze gemeente een bovengemiddeld hoge dekkingsgraad van 1 publieke laadpaal per 4 elektrische voertuigen, wat fors hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Gemeente Alphen aan den Rijn gaat deelnemen aan de concessie voor Zuidwest Nederland voor publieke laadinfrastructuur. Gemeente Rotterdam bereidt deze concessie namens veel gemeenten voor. De concessiehouder zal na gunning de plaatsing van nieuwe laadpalen verzorgen. Deze palen worden niet meer op aanvraag geplaatst, maar op basis van feitelijk gebruik van laadpalen. Worden laadpalen in een bepaalde omgeving veelvuldig gebruikt, dan worden extra palen geplaatst.

De locaties voor deze potentiële nieuwe laadpalen zijn vooraf bepaald en staan op de plankaart 2030. Hiermee wordt de nu geldende plankaart 2028 geactualiseerd en verder uitgebreid.

De gunning van de concessie is helaas vertraagd doordat een marktpartij gerechtelijke stappen heeft ondernomen tegen de aanbesteding. De rechter heeft de bezwaren van deze partij in kort geding ongegrond verklaard. Hiertegen heeft de marktpartij hoger beroep aangetekend. De zitting van dit hoger beroep is op 1 juli 2026. De uitspraak wordt medio augustus 2026 verwacht.

Publieke snellaadinfra

In de gemeente Alphen aan den Rijn zijn op dit moment 7 (semi)publieke locaties waar snelladen mogelijk is. Daarnaast zijn er diverse locaties waar marktinitiatieven voor (semi)publiek snelladen in een fase van ontwikkeling is.

Aanvullend wordt er werk gemaakt van de oprichting van een regionale stuurgroep Snelladen Holland-Rijnland, waarin enkele regiogemeenten samen willen optrekken en vaart willen maken op het gebied van snellaadinfrastructuur.

Private laadinfra

Via de Beleidsregels laadinfrastructuur kunnen ondernemers en inwoners ontheffing vragen voor het plaatsen van een laadkabel met kabelmat of kabelgoot zodat auto’s geladen kunnen worden met eigen stroom. Tot mei 2026 zijn zo’n 80 ontheffingen verleend.

Vooruitblik

De volgende voortgangsrapportage zal in december 2026 aan u worden aangeboden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,



F. (Flora) van den Berg

de burgemeester,



F.D. (Erik) van Heijningen